

[Hendriksen.]

ærede Medlem Hr. Slepsager, der under den 16. Juni i Fjor modtog en Deputation fra de her omtalte Foreninger, der ønskede at bringe Sagen i Erindring. Ogsaa daværende Handelsminister Slepsager modtog denne Deputation med megen Velvillie og udtalte sig med Interesse om Sagen, som han lovede at gøre sit til at faa gennemført.

Imidlertid skete der alligevel ingenting, og da man fra Søfartens Side var stærkt interesseret i at faa Klarhed over, hvorledes Sagen stod og ogsaa meget gerne saa, at Sagen blev fremmet, henvendte man sig atter til den daværende Handelsminister, saa vidt jeg har faaet oplyst en Gang i Foraaret, antagelig ca. en Maanedstid før Monumentet for de under Verdenskrigen omkomne Søfolk blev afsløret. De paagældende Repræsentanter havde det Indtryk af dette Møde, at Sagen vilde blive gennemført, og man havde haabet, at den i hvert Fald i Realiteten vilde være i Orden inden Afsløringen. Der skete imidlertid intet hverken før, under eller efter Afsløringen, og dette er Grunden til, at jeg her fra denne Talerstol ikke rejser Spørgsmaalet, for det er rejst tidligere, men slaar til Lyd for Sagen.

Det er de rent faktiske Forhold, og jeg mente, det var nødvendigt at gøre Rede herfor, saaledes at den høje Regering og ærede Medlemmer kan faa et Indtryk af, hvad der hidtil er sket dette Spørgsmaal og denne Sag vedrørende.

Naar jeg nu har optaget Tanken og givet den min varmeste Anbefaling, skulde jeg vel i og for sig ikke behøve at motivere, hvorfor det er naturligt og rimeligt for det danske Samfund at belønne og hædre de Mænd, uden hvis storslaaede opofrende med Livet som Indsats udførte Værk de trange Krigsaar vilde være blevet endnu trangere, end Tilfældet var, ja næsten uudholdeligt for store Dele af Befolkningen, ja, jeg tør vel sige for hele Landets Befolkning, baade rige og fattige. Men nu er der gaaet 10 Aar, siden Verdenskrigen ophørte, og disse 10 Aar har maaske om end ikke stillet det Værk, der den Gang blev udført af Søens Folk, i Forglemmelse, for det kan aldrig glemmes, saa dog muligvis lagt et Slør derover. Derfor vil jeg ganske kort pege paa, hvad det var, danske Sømænd udrettede i de 4 Krigsaar, og ved hvilke Ofre dette Arbejde blev udført.

Allerede ret hurtigt efter Krigens Udbrud trak de fleste neutrale Lande deres Tonnage bort fra Danmark; enhver havde nok i sit eget, og jo længere Krigen varede, jo trangere og strengere Kaarene blev for Sejlsadsen, og navnlig efter at den udvidede

Undervandskrig var erklæret, havde Danmark kun eet at stole paa, kun eet Kort paa Haanden med Hensyn til sine Tilførsler: sin Handelsflaade. At Handelsflaaden ikke svigtede, det ved vi alle, og de, der ikke har glemt alt for meget af, hvad der skete under Krigen, vil ogsaa erindre, under hvilke uhyre vanskelige Forhold Handelsflaaden udførte sit farefulde og ansvarsfulde Arbejde. Naar Tilførslerne ikke svigtede, og vi her i Landet gennemgaaende havde bedre Kaar under Krigen, end Tilfældet var i de andre neutrale Lande i Europa, skyldtes dette afgjort vor Handelsflaade og den Indsats, Søens Mænd af alle Grader gjorde.

Den danske Sømandsstand kan med Hæder se tilbage paa det Arbejde, der blev udført under Krigen, et Arbejde, der viste, at den danske Sømand fuldt ud svarede til det Ry, han fra Arilds Tid har haft som en dygtig og uforfærdet Mand, der altid gør sin Pligt til det sidste. Og at det ogsaa for manges Vedkommende blev til det sidste, derom vidner jo det storslaaede Monument, Dansk Dampskibsrederiforening har rejst paa Langelinie. Paa Soklen taler til sene Slægter næsten 600 Navne paa danske Sømænd, der gav deres Liv for Fædrelandet under Udførelse af deres Dont i Krigsaarene, sit eget Sprog om danske Sømænds Offervillie og Pligtfølelse.

De døde har faaet deres Mindesmærke, til hvilket daglig mange Mennesker, paa-rørende og Venner af de døde, valfarter som til en Kirkegaard, og de dodes efterladte er der ogsaa sørget for paa bedste Maade baade gennem private og fra det offentlige Side. Men for de døde, som blev derude under Verdenskrigen, maa vi ikke helt glemme de levende.

Tallet paa de danske Sømænd, der vovede Trøjen i Krigsaarene, er det ikke muligt helt nøjagtigt at opgøre, men det ligger et eller andet Sted mellem 12 000 og 18 000. Heraf omkom, som jeg før nævnte, henved 600, hvilket vil sige, at ca. 3 à 4 pCt. døde under Udførelsen af deres Pligt. Adskillige Tusinder er sikkert senere kaldt bort i den halve Snes Aar, der er gaaet siden Krigens Slutning, saaledes at jeg mener, at man kan regne med, at der i Øjeblikket er 10 000 à 12 000 danske Sømænd i Live af dem, der sejlede i hine Dage, og det er disse Mænd, mit Forslag eller rettere sagt min Henstilling til den høje Regering omfatter.

Jeg tror, at jeg har Lov til at sige, at det først var under Krigen, at det gik op for det danske Samfund i sin Helhed, hvilket uvurderligt Gode en stor og en god Handelsflaade er for vort Land. Og først under